

Jordi Bigas

Periodista i ecologista. A hores d'ara director d' Integral i membre del consell de reacció de la Casa Verda i Ecologia Política. Reporter, col·lumnista i investigador dedica gran part de la seua energia a l'educació ambiental. Col·labora amb el WISE des de fa un grapat d'anys.

Entrevistat per Dolors T ello



Què és el WISE?

El Servei Mundial d'Informació Sobre l'Energia és un grup d'experts que va establir una xarxa mundial destinada a informar del món nuclear i energètic. Per un costat, aquesta gosadia consistia en dur la confrontació entre partidaris i opositors a l'energia nuclear en el monopoli sagrat dels mitjans de comunicació de masses. Era una proposta modesta però agosarada. D'altre banda, responia de la demanda dels col·lectius d'afectats i de militants ecologistes i verds necessitats d'arguments. També va ser el marc de trobada d'especialistes aïllats que gràcies al WISE van trobar ressò, ànims i sentit al seu treball de rates de biblioteca, investigadors i estudiosos de la barbàrie nuclear. El nom de l'acrònim que forma les seues sigles responia a una voluntat de sensatesa i progrés.

Quan van començar a participar gent del país?

Aquí tot va començar amb un dossier publicat l'any 1976 als suplementes de la desapareguda 'Cuadernos para el diálogo'. José Allende, membre després de la "Comisión por una costa vasca no nuclear" va publicar una aproximació a les relacions entre l'ús civil i l'ús militar de l'energia nuclear, fruit d'un viatge d'estudi a Estats Units. Aquell text va despertar a un grup d'activistes. Entre ells -d'una manera confessada- a Vicenç Fisas, Jaume Serrasolses i Jaume Morron, els tres investigadors que, amb en Pedro Costa Morata i Allende, van ajudar a comprendre la naturalesa destructiva del món nuclear.

Suposem que trobaríeu molts problemes...

Aquests problemes eren el nostre estímul. Durant els anys setanta i vuitanta, el monopoli de l'informació nuclear a l'estat espanyol estava en mans del Forum Atómico Español. El 1953 s'havia constituït el Atomic Industrial Forum a Estats Units. La secció espanyola d'aquesta internacional es va constituir l'any 1962. El Forum Atómico Español, presidit durant vint anys i fins fa molt poc per Alfonso Álvarez de Miranda, vivia i viu de les companyies elèctriques i els fons públics. El cas és que mitjançant la publicació del butlletí 'Flash Nuclear' el Forum Atómico feia arribar una informació sesgada a les pàgines d'opinió i les econòmiques dels diaris i revistes.

Les publicacions independents necessitàvem informació independent de la indústria. El WISE l'oferia. Ara, deu anys després de la catàstrofe de Txernobil, totes les grans publicacions econòmiques internacionals acullen articles crítics, cínics o sincers en contra de l'energia nuclear. A The Economist, Le Monde, The Financial Times o Times es poden trobar articles molts crítics a una tecnologia que no ha aprovat la prova del mercat. Els comunistes, que aleshores eren pronuclears, ara resten dividits entre els que donen un suport discret i els que sincerament s'han incorporat al moviment ecologista i que treballen per orientar-lo cap "la seua direcció correcta".

La situació ha canviat molt. Fa deu anys, per exemple, la prepotència dels socialistes va per-

metre amagar tot l'impacte de Txernobil a casa nostra. Eugenio Burriel, el delegat al País Valencià del govern socialista espanyol, va tancar la boca de la universitat amb la col·laboració de la premsa i els estaments professionals per evitar que les dades de radioactivitat ambiental fosin fetes públiques. El WISE no va poder ser acallat. A Tarragona, el governador socialista espanyol, va afirmar que el WISE erem "cuatro amigos de la mandioca". Estaven irritats de que un xicotet grup de voluntaris revelesin tot intrinsec de l'accident de la central nuclear de Vandellòs, que fosim capaces de fer una Xarxa de Vigilància Radiològica impugnant el monopoli del poder a disposar de dades de radioactivitat ambiental.

I com ho feieu?

Els quatre amics de la mandioca feiem un treball voluntari, en hores lliures, i el nostre equip no es va acabar de consolidar mai del tot. La fidelitat i constància d'alguns va permetre mantenir sempre la flama. En l'àmbit internacional la col·lumna vertebral del WISE era i és el 'News Communique', un butlletí quasi quinzenal d'una vintena de pàgines. S'han publicat 446 números, que no és una broma! A hores d'ara hi ha equips o corresponsalies Paris, Brno (Txèquia), Copenhage, Glen Aplin (Austràlia), Kiev (Ucraïna), Rosario (Argentina), Tokyo, Dresde (Alemanya) i Estocolm. La coordinació internacional és a Amsterdam. Ara la seu és més modesta però continuem treballant adaptats a una circulació d'informació, a hores d'ara vehiculitzada per internet. També hem publicat llibres i altres publicacions destinades a facilitar informació fiable, contrastada però obertament decantada cap els valors de transformació socioecològica.

I tot això de que serveix?

Aquestes publicacions i campanyes han permès donar veu a moviments d'afectats del Tercer Món, trencar el monopoli que imposava l'Organisme Internacional de l'Energia Atòmica (AIEA), parlar de la repressió, les vulneracions dels drets col·lectius i humans individuals, de tot el cicle de l'urani, de les armes nuclears i de les energies alternatives i convencionals, de la salut i l'entorn contaminat. Sobretot ha servit

per acompanyar els desvalguts, plantar cara a l'inèrcia, els interesos creats i l'arbitrarietat. Ha estat i és una experiència alliberadora.

Quants llibres hi ha al fons documental d'Amsterdam?

El Wise International i el Laka comparteixen, des de 1995, un mateix local. Aquesta associació és un centre de documentació i investigació d'energia nuclear als Països Baixos. Hi ha uns 6.000 llibres i informes sobre temes energètics.

Quines son les fonts habituals dels News Communique?

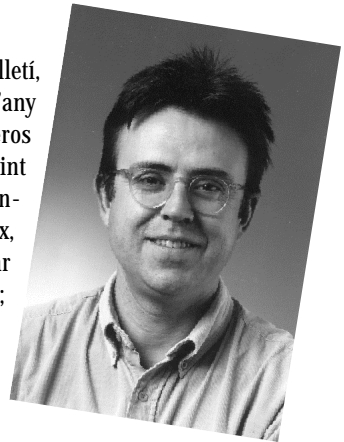
Sota de cada article hi ha la font i l'adreça de cada informació. d'aquesta manera estimulen el contacte directament entre diferents grups de persones, diaris, informes de les oficines del Wise escampades pel món, informacions de butlletins confidencials, agències com Reuters i el correu electrònic forneixen de múltiples fonts els nostres butlletins.

Publicacions monogràfiques?

A banda del butlletí, dues vegades l'any s'editen números monogràfics sovint traduïdes al espanyol. Nuclear Fix, l'energia nuclear al Tercer Món; Energia i desenvolupament; Racisme ambiental i desenvolupament nuclear; Energia i poder; Urani; Cavar a Europa ... son alguns exemples. Tenim també una pàgina a Internet. (Vegeu cuadro adjunt).

Quantes persones treballen en la seua confecció?

Estudiants, periodistes i activistes demanem informació sobre temes concrets. Aquesta és una activitat de consulta. A Laka treballen set persones en aquest treball i quatre fan el butlletí News Communique.



Quants subscriptors fan possible la continuïtat?

Hi ha mig miler de subscripcions internacionals. Moltes de les informacions són reproduïdes o insertades dins d'informes i nous articles, la qual cosa multiplica l'efecte del nostre

treball. A banda de dotacions, ajuts i d'altres xicotets ingressos, hi ha grups ecologistes que compren subscripcions per a grups mes modestes o d'altres com Acció Ecologista que ens va ajudar en un moment de crisi econòmica.



Direcciones electrónicas de servicios Internet sobre energía

Servicio Mundial de Información sobre Energía (WISE)

Servicio alternativo de información sobre recursos energéticos y energía nuclear. La sede está en Amsterdam y cuenta con una red de colaboradores. Publica el *News Communiqué*.
<http://antenna.nl:80/~wise>

Greenpeace

Además de la información electrónica sobre campañas generales y otros temas ambientales, cuenta con una página de información nuclear
[Gopher://gopher.greenpeace.org/00/campaign/nukep/004](http://gopher://gopher.greenpeace.org/00/campaign/nukep/004)

The Bureau of Atomic Tourism

Dedicado a la promoción-denuncia de lugares turísticos de todo el mundo y que han sido escenario de explosiones atómicas, ofrecen exposiciones sobre algún aspecto de la energía nuclear o poseen vehículos para el transporte o lanzamiento de armas atómicas.
<http://www.oz.net/~chrisp/atomic.html>

Chernobil y los reactores soviéticos

Información sobre el accidente de la central nuclear de Chernobil y sus efectos y sobre las centrales nucleares en la ex-URSS
<http://www.radek.slu.se/radio/chern.htm>
<http://www.uic.com.au/nip22.htm>

Uranium Information Centre

Información sobre todos los aspectos del uranio (ciclo, minería, contaminación, etc.)
<http://www.uic.com.au/>

Organismo Internacional de la Energía Atómica (IAEA)

<http://www.iaea.or.at>

Nuke

Información sobre todos los aspectos de la energía nuclear: centrales nucleares, industria, organizaciones, educación, salud, etc.

<http://nuke.handheld.com>

También mantiene una lista de centrales nucleares en todo el mundo (http://nuke.handheld.com/plants/world_list.html)

International Physicians for Prevention of Nuclear War (IPPNW)

Federación internacional de organizaciones de médicos para la prevención de la guerra nuclear con actividades de investigación, educación y apoyo. Se les concedió el Premio Nobel de la Paz en 1985.
<http://www.web.apc.org/pgs/pages/ippnw0.html>

Nuclear Informations and Resource Service (NIRS)

Servicio de información y recursos sobre energía nuclear, residuos radiactivos, radiaciones y energías alternativas. Incluye un boletín de noticias y otros documentos propios y ajenos.
<http://www.essential.org/nirsnet/>

Todd's Atomic Homepage

Información general sobre energía nuclear, ingeniería, reactores, armas, laboratorios, impactos ambientales y sanitarios, etc.
<http://www.nuc.berkeley.edu/neutronics/todd.html>

The Bulletin of the Atomic Scientist

Informes internacionales sobre paz, seguridad y temas nucleares. Artículos aparecidos en el Bulletin.
<http://www.neog.com/atomic/>

Instituto Kurchatov de Física Nuclear (Moscú)

Información sobre el accidente de Chernobyl, los proyectos del Instituto y la historia del programa nuclear soviético durante los años 40 y 50
<http://polyn.net.kiae.su/>

Departamento de Energía de los EEUU

Noticias, proyectos, conferencias sobre energía y servicios de información del Departamento.
<http://www.doe.gov/>